

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně zpravodajky Mgr. Veroniky Juříčkové v právní věci navrhovatele: **Bc. J. B.**, proti odpůrcům: **1) vláda**, sídlem nábřeží Edvarda Beneše 128/4, Praha 1, **2) Ministerstvo zdravotnictví**, sídlem Palackého náměstí 375/4, Praha 2, o návrhu na zrušení opatření obecné povahy – usnesení vlády ze dne 19. 8. 2021, č. 713, a mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 19. 8. 2021, bez č. j.,

t a k t o :

I. Návrh **s e o d m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Navrhovatel se podaným návrhem ze dne 20. 8. 2021, doručeným téhož dne Nejvyššímu správnímu soudu, domáhá zrušení opatření obecné povahy - usnesení vlády [odpůrce 1]) ze dne 19. 8. 2021, č. 713, kterým vláda vyslovila předchozí souhlas se záměrem Ministerstva zdravotnictví [odpůrce 2]) vydat mimořádné opatření o testování obyvatel na přítomnost viru SARS-CoV-2. Přílohou usnesení vlády je návrh mimořádného opatření (datovaný 19. 8. 2021), jehož zrušení se navrhovatel podaným návrhem rovněž domáhá.

[2] Dříve, než Nejvyšší správní soud přistoupil k provádění jednotlivých procesních úkonů vedoucích k věcnému projednání návrhu, hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, za kterých může ve věci jednat. Tyto podmínky tvoří v případě řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části především (a) aktivní legitimace navrhovatele, (b) existence předmětu řízení – opatření obecné povahy a (c) formulace návrhu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 2. 2011, č. j. 6 Ao 6/2010 - 103, nebo usnesení ze dne 15. 4. 2021, č. j. 8 Ao 2/2021 - 38).

[3] Chybějící předmět řízení představuje neodstranitelný nedostatek podmínek řízení, který vede k odmítnutí návrhu dle § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Nelze totiž věcně přezkoumávat něco, co neexistuje.

[4] V posuzovaném případě vláda [odpůrce 1]) dne 19. 8. 2021 usnesením č. 713 vydala předběžný souhlas se záměrem Ministerstva zdravotnictví [odpůrce 2]) vydat mimořádné

opatření, jehož návrh je uveden v příloze tohoto usnesení (pozn.: zvýraznění podtržením doplnil Nejvyšší správní soud).

[5] Vlastní mimořádné opatření, které se dle § 3 odst. 6 zákona č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19 a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „pandemický zákon“), vydává jako opatření obecné povahy, však Ministerstvo zdravotnictví [odpůrce 2]) nevydalo. Neexistuje tedy předmět řízení, který by soud mohl podrobit věcnému přezkumu na základě návrhovatelem podaného návrhu.

[6] Platné mimořádné opatření nemůže představovat text opatření datovaný 19. 8. 2021, který byl jako příloha připojen k usnesení vlády ze dne 19. 8. 2021. Je totiž zřejmé, že se jedná toliko o návrh budoucího opatření, který nemůže zakládat, měnit ani závazně určovat práva nebo povinnosti dotčených osob (adresátů). Za situace, kdy mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví neexistuje, neboť nebylo vydáno, nemá soud, co by věcně přezkoumal.

[7] Povahu opatření obecné povahy, jehož přezkum pandemický zákon svěřuje Nejvyššímu správnímu soudu, pak nemá ani návrhem napadené usnesení vlády [odpůrce 1]), kterým byl se záměrem opatření vysloven předběžný souhlas.

[8] Podle § 3 odst. 3 pandemického zákona platí, že *mimořádná opatření nařídí ministerstvo nebo krajská hygienická stanice po předchozím souhlasu vlády.*

[9] Předchozí souhlas vlády dle § 3 odst. 3 pandemického zákona představuje akt směřující dovnitř veřejné správy, který sám o sobě nemá dopad do právní sféry třetích osob. Nejedná se o závazný akt, kterým by byla ukládána, měněna či závazně určována konkrétní práva a povinnosti třetích osob. Aktem, který podléhá soudnímu přezkumu a který pandemický zákon výslovně označuje jako opatření obecné povahy, je až samo navazující mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví, jehož vydání pandemický zákon souhlasem vlády podmiňuje.

[10] Nejvyšší správní soud pro úplnost podotýká, že již v rozsudku ze dne 22. 4. 2021, č. j. 6 Ao 11/2021 - 48, vyslovil, že podmínka předchozího souhlasu vlády [odpůrce 1]) upravená v § 3 odst. 3 pandemického zákona byla zákonodárcem stanovena jako určitá brzda (pojistka) širšího sboru ministrů před případnými neuváženými a nepřiměřenými zásahy do práv jednotlivců ze strany Ministerstva zdravotnictví [odpůrce 2]) či z důvodu vyšší formální autority vlády jako ústavního orgánu, ale také jako mechanismus nalezení takového způsobu, míry a doby regulace, která bude na jednu stranu účinná z hlediska dosahovaných cílů, ale současně také minimalistická či alespoň únosná z hlediska dopadů do života jednotlivců a celé společnosti ve všech jeho aspektech (funkčnost vzdělávacího systému, zajištění chodu veřejné správy, veřejné infrastruktury, obchodu a služeb atd.). Z pohledu práva se tak jedná o jednu z možných cest k zajištění proporcionality následně přijímaných mimořádných opatření jakožto základního ústavního požadavku kladeného na zásahy veřejné moci do práv dotčených osob.

[11] Na základě výše uvedeného Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v souzené věci nejsou splněny podmínky, na základě kterých by mohlo řízení dále pokračovat. Chybějící předmět řízení je neodstranitelným nedostatkem podmínek řízení, a proto Nejvyšší správní soud návrh odmítl. Z tohoto důvodu se nemohl zabývat věcnými námitkami obsaženými v podaném návrhu.

[12] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 3 větou první s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba (zde návrh) odmítnuta.

pokračování

P o u ě n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. srpna 2021

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu